

Guia docent

2059816 – ICM – Introducció a la cultura musical

Unitat responsable: Universitat Politècnica de Catalunya

Última modificació: 05/06/2025

Unitat que imparteix: 205 - ESEIAAT - Escola Superior d'Enginyeries Industrial i Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa - UPC - Campus de Terrassa

Titulació:

Curs: 2025 - 2026

Diploma Sènior Universitari en Ciència, Tecnologia i Societat

Crèdits: 5.0

Idiomes: Català

PROFESSORAT

Professorat responsable:

Altres:

Joan Martínez Colás (jmartinezcolas@hotmail.com)

Laia camps Farrès (laiacamps80@hotmail.com)

COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA

Breu descripció dels continguts:

A partir de l'experiència musical volem ajudar els alumnes a crear un criteri propi del fet musical. Viure la música com a experiència sensorial i intel·lectual, al marge de les etiquetes. Comprendre la música com un fet individual i col·lectiu. Entendre la música com un fet indissociable de la condició humana.

Respondre les següents qüestions:

Què és la música? Definicions.

El paper de la música en l'ésser humà.

El paper de la música en la història de la humanitat.

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

Els curs es desenvoluparà a partir de les següents sessions monogràfiques:

1. Introducció al fet musical. La música a través dels temps: etnomusicologia
2. Aproximació a l'escriptura musical. Taller d'audició musical
3. Música i espiritualitat. La música a la litúrgia.
4. La música: el gran divertiment. Música i dansa
5. Gèneres i Formes musicals. Introducció a la història de la música.
6. La música antiga.
7. El Renaixement.
8. El Barroc.

9. El Classicisme.
10. El Romanticisme.
11. Les avantguardes de principis del segle XX.
12. Música: Educació, ensenyament, cultura. Música i llenguatge audiovisual.
13. La dona en la música.
14. Els instruments musicals, història i intèrprets.

Esquema de la sessió:

Cada sessió tractarà un tema monogràfic a partir del qual es desenvoluparan els següents continguts:

1/ Història i estètica de la música

2/ Pràctica i llenguatge musical

Instruments

Lectura musical

3/ Audició

Intèrprets

Taller de formes musicals

Música i emocions

4/ Debat "Fòrum música i societat": Música i Societat és un espai formatiu i d'anàlisi de la nostra realitat. A partir de l'estudi històric, estètic i filosòfic, amb el fòrum Música i Societat aprofundim en temes de marcada contemporaneïtat.

1. Recorregut per la història musical de:

- 1.1. L'edat mitjana
- 1.2. Renaixement
- 1.3. El Classicisme
- 1.4. El Romanticisme
- 1.5. L'Impressionisme
- 1.6. Els ss. XX i XXI

2. Els compositors més representatius. Saber escoltar música de:

- 2.1. Cant gregorià
- 2.2. C. Monteverdi i C. Janequin
- 2.3. J. S. Bach i A. Vivaldi
- 2.3. W. A. Mozart i L. V. Beethoven
- 2.5. F. Chopin i R. Schumann
- 2.4. C. Debussy i Fauré
- 2.5. A. Schönberg i Alban Berg

3. La teoria i els termes musicals

- 3.1. El pentagrama
- 3.2. La grafia musical
- 3.3. Les dinàmiques

4. La figura del director d'orquestra

- 4.1. H. V. Karajan
- 4.2. Riccardo Muti
- 4.3. Daniel Barenboim

5. Els solistes (exemple)

- 5.1. A. S. Mutter (Violinista)
- 5.2. Yo-Yo Ma (Cellista)
- 5.3. Lang Lang (Pianista)

6. La veu

- 6.1. Funcionament de la veu
1. Grans cantants

7. Els instruments musicals

- 7.1. La família del vent-fusta
- 7.2. La família del vent-metall
- 7.3. La família de la corda fregada
- 7.4. La família de la corda polsada
- 7.5. La família de la percussió

8. Formacions musicals

- 8.1. L'orquestra de corda
- 8.2. L'orquestra simfònica
- 8.3. La Banda
- 8.4. La big Band

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

S'aplicarà el següent model d'avaluació:

Es consideren aprovats els alumnes que assisteixin al 80% de les classes. La nota final vindrà donada per les activitats que proposi el professor/a.

BIBLIOGRAFIA

- Música. Sociedad. Educación. Un examen de la función de la música en las culturas occidentales, orientales y africanas, que estudia su influencia sobre la sociedad y sus usos en la educación. C. Small. Alianza Editorial, 1989.
- ¿Hay música en el hombre?. J. Blacking. Alianza Editorial, 2006.
- ¿Quién mató a la música clásica?. N. Lebrecht. Acento Ediciones.
- El oyente infinito. R. Andrés. DVD Ediciones Ruta: U/Docència/Plans estudi/manteniment del la ment i del cos
- Que sigui difícil deixar d'escoltar. A. Malagarriga. L'Auditori

- El maestro invita a un concierto (conciertos para jóvenes). L. Berstein. [http:// nosvemosenelblog.blogspot.com](http://nosvemosenelblog.blogspot.com) (se pueden verlos conciertos de Berstein entre otras cosas).
- Para entender la música. M. Valls Gorina. Alianza Editorial, 1988.
- El maravilloso mundo de la música. K. Pahen. Alianza editorial, 1991.
- Taller de formas musicales. Música y dramatización. A. Puig – F. Serrat. Editorial Vicens- Vives, 1973.
- La interpretación histórica de la música. C. Lawson – R. Stowell. Alianza Música, 2005.
- Aprendiendo a componer. J. Howard. AKAL Entorno Musical, 2000.
- Amo hacer música. Yogaterapia específica para profesionales de la música. G. Ruiz. Mandala Ediciones.
- El libro de la terapia del sonido. Como curarse con la música y la voz. O. De- whurst- Maddock. Editorial EDAF, 1993.
- Sonido, música y espiritualidad. Un camino científico hacia la unidad. J. A. Jauset Berrocal. Editorial Gaia.
- La música como proceso humano. P. del Campo. Editorial Amarú ¿Quién mató a la música clásica? Norman Lebrecht. Acento Ediciones.

WEBS:

- <http://imslp.org/> (webs de partituras)
- <http://www.filomusica.com/> (revista musical).
- <http://www.rtve.es/radio/radioclasica/> (rádio clásica)
- <http://www.musicaclassicaymusicos.com/> (punto de encuentro de músicos).
- http://www.elargonauta.com / (librería de música)
- <http://www.auditori.com/es/> (Web del Auditorio de Bcn. Muy interesante el material de los conciertos pedagógicos).
- <http://www.teoria.com/aprendizaje/lectura/index.php> (lectura musical)
- <http://grups.blanuerna.url.edu/m14/> (lenguaje musical)
- http://www.juntadeandalucia.es/averroes/recursos_informaticos/concur-so2002/accesit_2/primera/2.htm (lenguaje musical)
- http://www.eixamedicions.com/crescendo/swf/C3_01signos01.swf (lenguaje musical)
- http://www.juntadeandalucia.es/averroes/iesmateoaleman/musica/lenguaje_musical.htm (lenguaje musical)

SOFTWARE GRATUITOS DE MÚSICA:

- LenMus
- JalMus
- GNU Solfege
- Musescore
- Audacity 1.3
- Synthesia.exe
- Guitar Guru